

Έγγραφο ΤΕΕ προς τον Υπ. Δικαιοσύνης

Αριθμ. Πρωτ.:

Αθήνα, 10 Ιουνίου 2009

Προς
Τον Υπουργό Δικαιοσύνης
κ. Νικόλαο Δένδια,

Κύριε Υπουργέ,

1. Θέλουμε να θέσουμε υπόψη σας τα ακόλουθα ζητήματα, που αφορούν την ενδεχόμενη ποινική ευθύνη των μηχανικών κατά τη διεύθυνση και την εκτέλεση των δημόσιων και των ιδιωτικών έργων.

Πρώτον: Το νομοθετικό πλαίσιο που καθορίζει το περιεχόμενο των υποχρεώσεων των μηχανικών κατά την εκτέλεση έργων και τις συνέπειες της παράβασής τους χαρακτηρίζεται από εξαιρετική πολυνομία και αντιφατικότητα, ασυνήθιστη ακόμα και για τα ελληνικά δεδομένα.

Εξ αιτίας του αποσπασματικού χαρακτήρα των περισσότερων διατάξεων, η εφαρμογή της μίας ή της άλλης διάταξης εξαρτάται από τον τρόπο που η εισαγγελική αρχή θα κατανοήσει τη φύση της εκάστοτε συγκεκριμένης υπόθεσης, και μάλιστα στο στάδιο της αρχικής εξέτασής της.

Δεύτερον. Πολλές από τις αποσπασματικές διατάξεις έχουν συνταχθεί και ψηφισθεί κάτω από το κράτος ενός οιονεί «θεσμικού» πανικού. Με άλλα λόγια, ο νομοθέτης αποφάσισε τη μία ή την άλλη ρύθμιση υπό το βάρος σκοπιμοτήτων που δεν ανταποκρίνονται σε θεμελιώδεις κανόνες και αρχές ενός σύγχρονου δημοκρατικού ποινικού δικαίου. Ενδεικτικά αναφέρουμε την παρ. 2 του άρθρου 286 του Ποινικού Κώδικα, η οποία αντικαταστάθηκε με τον ν. 2331/1995, και η οποία ορίζει,

κατ' απόκλιση από τους κανόνες του Γενικού Μέρους του Π.Κ., ότι η παραγραφή του αδικήματος της παραβίασης των κανόνων της οικοδομικής, αρχίζει όχι από τον χρόνο ενέργειας του υπαιτίου, αλλά από την επέλευση των αποτελεσμάτων της πράξης.

Η διάταξη αυτή κατ' αποτέλεσμα καθιερώνει το अपαραράγραπτο των ευθυνών. Εκτιμούμε ότι ο θεσμός της παραγραφής ανταποκρίνεται σε γενικότερες δικαιοπολιτικές επιλογές. Ο κατ' εξαίρεση αποκλεισμός των μηχανικών δεν έχει καμία δικαιοπολιτική βάση.

Τρίτον. Σκοπιμότητες της ίδιας φύσης και έντασης έχουν οδηγήσει πολλές φορές τα δικαστήρια σε παραμόρφωση της έννοιας της υπαιτιότητας: Η έρευνα για την ενδεχόμενη ύπαρξη τεχνικού σφάλματος να αντιμετωπίζεται ως έρευνα αναζήτησης ευθυνών εκ προθέσεως.

Τέταρτον. Η πολυνομία, οι αντιφατικότητες και οι σκοπιμότητες έχουν καταλήξει στην αντιμετώπιση του μηχανικού ως οιονεί «αγορανομικά υπευθύνου» κάθε κατασκευής.

2. Το Τεχνικό Επιμελητήριο, ως ο θεσμοθετημένος τεχνικός σύμβουλος της Πολιτείας, θεωρεί αναγκαίο να διατυπώσει τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ποινική ευθύνη των μηχανικών:

Πρώτη πρόταση: Η ρύθμιση του άρθρου 286 του Π.Κ. να εναρμονισθεί με τις γενικότερες επιλογές του ποινικού νομοθέτη.

Δεύτερη πρόταση: Κατανοούμε πλήρως την ανάγκη αντιμετώπισης και τιμωρίας των αμελών συμπεριφορών οι οποίες οδηγούν είτε σε απώλεια ζωής είτε σε πρόκληση μεγάλων καταστροφών. Το ζήτημα αυτό πρέπει να αντιμετωπισθεί στο πλαίσιο της γενικότερης ρύθμισης της υπαιτιότητας, χωρίς αδικαιολόγητες και κατ' εξαίρεση αιχμές από τον ίδιο τον νομοθέτη σε βάρος του τεχνικού κόσμου.

Τρίτη πρόταση: Με πρωτοβουλία του Υπουργείου Δικαιοσύνης και με τη συμμετοχή εκπροσώπων των παραγωγικών Υπουργείων, και ιδίως των Υπουργείων ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. και

Ανάπτυξης, καθώς και με συμμετοχή εκπροσώπων του Τ.Ε.Ε., να συγκροτηθεί ειδική νομοπαρασκευαστική επιτροπή, με αντικείμενο τη μελέτη των διατάξεων που αφορούν την ασφάλεια κατά την εκτέλεση οικοδομικών και συναφών έργων, τα καθήκοντα καθενός από τους εμπλεκόμενους και τον προσδιορισμό των κυρώσεων για την παράβασή τους, και την υποβολή προτάσεων για τη βελτίωση των διατάξεων αυτών καθώς και τον σαφή προσδιορισμό των αντιστοίχων κυρώσεων.

Θεωρούμε ότι ο τεχνικός κόσμος της Χώρας έχει συμβάλει σημαντικά στη μέχρι σήμερα ανάπτυξη του τόπου μας και έχει το εύλογο δικαιολογικό αίτημα της αντιμετώπισής του σύμφωνα με τους πάγιους κανόνες και αρχές ενός σύγχρονου κράτους δικαίου.

Με εκτίμηση
Ο Πρόεδρος

Γιάννης Αλαβάνος